

Ajaloo ainekava. 12 klass. VI kursus „Lähiajalugu III – 20. sajandi arengu põhijooned: Eesti ja maailm“.

Õpilane:

- 1) tunneb ajastute iseloomulikke tunnuseid ja vaimulaadi, Eesti ajaloo seoseid Euroopa ja maailma ajalooga, mõistab ajaloolise arengu järjepidevust ning ajaloosündmuste ja -protsesside erineva tõlgendamise põhjusi;
- 2) tunneb maailma olulisemaid kultuurisaavutusi ja mõistab kultuuri järjepidevust, väärtustab kultuurilist mitmekesisust, teadvustab kultuuri rolli enesemääratlemises ning oma rolli kultuuri kandjana ja kultuuripärandi säilitajana;
- 3) võrdleb ning analüüsib poliitilisi, ühiskondlikke, olmelisi ja/või kultuurilisi arengusuundi ja probleeme, kirjeldab ideoloogiliste ning tehnoloogiliste muutuste mõju inimeste eluviisile ja väärtushinnanguile, võrdleb suurriikide mõju maailma majandusele ning poliitikale eri ajastuil, analüüsib riikidevahelist koostööd ja konfliktide lahendamise viise;
- 4) leiab, selekteerib, refereerib ning analüüsib kriitiliselt infot, erinevaid teabeallikaid, sh ajalookaarte ja seisukohti, hindab allika või käsitluse usaldusväärsust, eristab fakti arvamusest; selgitab sündmuste või protsesside erineva tõlgendamise põhjusi;
- 5) kasutab ajalooõnnavara, erinevaid õpivõtteid, korrigeerib oma eksimusi, koostab referaate ja uurimusi, kirjutab arutlusi, osaleb diskussioonis, töötab kaardiga, väljendab oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult ning kasutab IKT vahendeid;
- 6) suudab rekonstrueerida minevikus elanud inimeste elu, vaadeldes maailma nende pilgu läbi ning arvestades ajastu eripära.

Kuu	Õpitulemus	Õppesisu	Kohustuslik hindamine (viis ja vahendid)	Märkused (õpikeskkond, läbivad teemad, lõiming, üldpädevused)
Jaanuar-	1) Teab tahtsamate ideoloogiate pohiseisukohti ja iseloomustab nende moju uhiskonnale;	I. Eluolu ja kultuur. Ühiskondlikud liikumised ja ideoloogiad (4 t.). Ühiskondlikud liikumised ja ideoloogiad: sotsialism, liberalism, noorsooliikumine, kodanikuoiguste liikumised, feminism,		Pädevused: Kultuuri ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Enesemääratluspädevus.

		keskkonnakaitse. Ühiskondlike liikumiste ja ideoloogiate avaldumine kultuuris. Muutused eluolus: naiste emantsipatsioon. Modernism sotsialistlik realism postmodernism või nt: propaganda.		<p>Lõiming: Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled.</p> <p>Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus.</p>
veebruar	<p>1) Teab tahtsamate ideoloogiate pohiseisukohti ja iseloomustab nende moju uhiskonnale;</p> <p>2) teab teaduse ja tehnika arengu saavutusi ning kirjeldab nende rakendumist igapaevaelus;</p> <p>3) analuusib kultuuri arengu pohijooni ning seostab neid uhiskonnas toimunud muutustega.</p>	<p>II. Eluolu ja kultuur (8 t.). Ühiskondlike liikumiste ja ideoloogiate avaldumine kultuuris. Muutused eluolus: naiste emantsipatsioon, sport, mood, massikultuur, kodumasinad. Teaduse ja tehnika areng: autoajastu, raadio, televisioon, arvuti, internet, kosmoseajastu. Kultuurivaldkondade arengu iseloomulikud jooned: kunst, kirjandus, arhitektuur, muusika. Mitmekultuurilisuse kontseptsioon. Poliitiliste olude moju Eesti kultuurile ja eluolule.</p>		<p>Pädevused: Kultuuri ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Enesemääratluspädevus.</p> <p>Lõiming: Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Loodusained. Tehnoloogia. Kunstiained. Kehaline kasvatus.</p> <p>Läbivad teemad: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Keskkond ja jätkusuutlik areng.</p>

				Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kultuuriline identiteet. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus
Märts-aprill	Analüüsib, mis asjaoludel kujunesid ja muutusid inimeste hoiakud ning vaartushinnangud sõja ja rahu küsimuses 20. sajandi jooksul; analüüsib rahvusvaheliste organisatsioonide rolli riikidevahelistes suhetes; teab Lähis-Ida kriisikolde kujunemise põhjusi, selgitab kriisi olemust ja püüdeid seda lahendada; seletab ja kasutab kontekstis mõisteid desarmeerimine, võidurelvastumine, patsifism.	III. Sõja ja rahu küsimus (9 t) Suhtumine sõdadesse: patsifism, võidurelvastumine, desarmeerimine, tuumasoja oht. Rahvusvahelised organisatsioonid: Rahvasteliit, ÜRO, NATO. Uue maailmakorra loomise katsed. Konfliktid ja nende lahendamise püüded Lähis-Ida naitel. Eesti osalemine rahvusvaheliste organisatsioonide töös.		Pädevused: Kultuuri ja väärtuspädevus. Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Enesemääratluspädevus. Suhtluspädevus. Matemaatika-, loodusteaduste- ning tehnoloogiaalane pädevus. Lõiming: Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Loodusained. Tehnoloogia. Läbivad teemad: Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kultuuriline identiteet. Teabekeskond. Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus.
Aprill-mai	Selgitab, mis arengusuunad ühiskonnas	VI. Inimsusevastased kuriteod (8 t.).		Pädevused:

	<p>tegid võimalikuks inimsusevastaste kuritegude toimepaneku; mõistab inimsusevastaste kuritegude olemust ning nende taunimise ja vältimise vajalikkust; seletab ja kasutab kontekstis mõisteid genotsiid, holokaust, küüditamine, GULAG.</p>	<p>Massikuritegude ideoloogilised alused ja psühholoogilised juured. Koonduslaagrid, GULAG. Küüditamised. Natsismikuriteod. Kommunismikuriteod. Genotsiid, etnilised puhastused. Inimsusevastased kuriteod Eestis.</p>		<p>Kultuuri ja väärtuspädevus.. Lõiming: Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled.</p> <p>Läbivad teemad: Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus.</p>
<p>mai</p>	<p>Iseloomustab koloniaalsüsteemi toimimist, selle lagunemise põhjusi ja tagajärgi; analüüsib uute vastasseisude kujunemist maailmas pärast külma sõja lõppu.</p>	<p>V. Muu maailm (6 t). Koloniaalsüsteemi lagunemine ja selle tagajärjed. Uute vastasseisude kujunemine, terrorism. Islamimaailma aktiveerumine ja vastuolud läänega.</p>		<p>Pädevused: Kultuuri ja väärtuspädevus. Lõiming: Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled. Loodusained. Tehnoloogia.</p> <p>Läbivad teemad: Kultuuriline identiteet. Teabekeskond. Tehnoloogia ja innovatsioon. Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus.</p>